

Oppsummering og vurdering av uttalelser til
varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram
for Telneset solkraftverk.

Plan ID: 3427 - 202402

Nr.	Navn	Dato
Offentlige myndigheter		
1	Sametinget	24.01.25
2	Mattilsynet	27.01.25
3	Statens vegvesen	04.02.25
4	NVE – Norges vassdrags- og energidirektorat	25.02.25
5	Innlandet fylkeskommune	27.02.25
6	Statsforvalteren i Innlandet	27.02.25
Naboer, private grunneiere og andre		
7	Ann Brudevoll	22.01.25
8	Per Urseth	29.01.25
9	Erling Birger Semmingsen	26.02.25
10	Øyan Vannverk Telneset	26.02.25

Oppsummering av uttalelser	Forslagsstillers kommentar
Offentlige myndigheter	
<u>1. Sametinget 11.05.22</u> Sametinget vurderer det til lite sannsynlig at tiltaket vil komme i konflikt med samiske kulturminner. De har ingen kulturmiljøfaglige merknader til planarbeidet. De minner om den generelle meldeplikten jf. Kulturminneloven § 8.	<i>Tas til orientering</i> Meldeplikten innarbeides i bestemmelsene.
<u>2. Mattilsynet</u> Det forventes at NVE sin veileder for konsekvensutredning og konsesjonsbehandling av solkraftverk legges til grunn ved utredning. <i>Drikkevann</i> – Det bemerkes at råvannskilden Øyan vannverk ligger ca. 200 meter sør for planområdet. Det forventes at vannforsyning kartlegges med tilhørende nedbørsfelt, vannkvalitet og leveransekapasitet. Det kan ikke utelukkes at det finnes flere vannforsyninger i området ettersom NGU Granada ikke gir en komplett oversikt. Eventuelle avbøtende tiltak må komme tydelig frem.	<i>Tas til etterretning</i> Vannforsyning og vannkvalitet vil kartlegges og utredes. Eventuelle avbøtende tiltak vil fremkomme av planbeskrivelsen.

Ved store mangler i kartleggingen eller ved risiko for forurensning av vannkilden til Øyan vannverk kan mattilsynet fremme innsigelse. <i>Vilt</i> – Mattilsynet mener det er viktig å kartlegge status for alt dyreliv i området inkludert fugl, samt hvordan de bruker planområdet og tilliggende nærområder. Det er forventet at en inngjerding/bruk av området på denne størrelsen har virkninger utover selve planområdet. Mattilsynet forventer at dyreliv og dets bruk av selve området og nærområder utredes grundig før utbygging. Eventuelle avbøtende tiltak må komme tydelig frem. Mattilsynet bemerker at området ligger i en trekk-korridor for fugl i forbindelse med Glåma. De viser også til at det er kjent at fugler kan kollidere med solkraftverk, men at årsaken er uklar. Med solcellene orientert i sørlig retning kan det være mulig at solkraftverket kan fremstå som en vannflate, og dermed utgjøre risiko for fugler som tror de lander på en vannflate. Mattilsynet forventer at denne risikoen utredes grundig. Eventuelle avbøtende tiltak må komme tydelig frem. <i>Fiskehelse/-velferd</i> – Det forventes at utredningen også innbefatter at miljøet i bekker, elver og eventuelle tjern kartlegges grundig med tanke på vannmiljø (fisk, dyr, insekter, kreps, muslinger m.m) og vannkvalitet. Mattilsynet forventer også at det vurderes behov for eventuelle avbøtende tiltak med tanke på vannmiljø og vannlevende fisk og dyr. <i>Plante helse</i> – Grunnet planområdets nærhet til dyrket mark mener mattilsynet at risikoen for spredning av planteskadegjørere må utredes i saken. For å hindre smitte og spredning av plantesykdommer som kan spres med vann, jordmasser som flyttes eller med maskiner med jord, frø og andre planterester, må tiltakshaver være kjent med status for ulike planteskadegjørere i området. Det forutsettes at det stilles krav om vask og desinfeksjon av maskiner og annet utstyr som skal brukes i området.	Biologisk mangfold er et av temaene som skal konsekvensutredes jf. Planprogrammet kap. 4. Eventuelle avbøtende tiltak vil fremkomme av utredning og i planbeskrivelsen. Risikoen for skade på dyreliv og vannmiljø vil utredes i sammenheng med naturmangfold. Eventuelle avbøtende tiltak vil fremkomme av planbeskrivelsen. Ved utredning av naturmiljø, vil også bekker/elver/vann inngå jf. Planprogrammet kap. 4. Eventuelle avbøtende tiltak vil fremkomme av utredning og i planbeskrivelsen. Risikoen for spredning av planteskadegjørere inngår som del av tema landbruk, som skal konsekvensutredes jf. Planprogrammet kap. 4.
<u>3. Statens vegvesen</u> Statens vegvesen opplyser om ÅDT og fartsgrense for fv. 30 og fv. 2254. De ber om en analyse med eventuelle tiltak dersom det skulle oppstå refleksjon fra solcellemodulen som påvirker trafikanter, med hensyn til trafiksikkerheten mot offentlige veier. Vegvesenet vil kunne komme med ytterligere innspill og merknader når planforslaget blir lagt ut til offentlig ettersyn.	Refleksjon fra solpaneler og dets eventuelle påvirkning vil bli vurdert, belyst og beskrevet i planbeskrivelsen. <i>Tas til orientering.</i>

<u>4. NVE – Norges vassdrags- og energidirektorat</u> NVE opplyser om forskriftsendring i energilovforskriften for solkraft, hvor det innføres ny grense for når solkraftverk krever konsesjon. Forskriftsendringen trer i kraft 01.07.25. <i>Nettilknytning</i> – NVE opplyser at det er nødvendig å få tildelt nettkapasitet for å kunne tilknytte kraftverk til nettet. Det anbefales at kraftverket tidlig kontakter områdekonsesjonær (det lokale nettselskapet) for å be om nettilknytning. NVE anbefaler videre at kraftverket får tildelt nettkapasitet for alle nettnivå før kommunen tar stilling til tiltaket. Med avklart nettkapasitet kan kraftverket tilknyttes eksisterende strømnnett uten nettførsterkninger. Dersom kraftverket utløser behov for forsterkninger kreves det konsesjonsbehandling av NVE. NVE opplyser at ledning for tilknytning til kraftverket kan bygges av områdekonsesjonær eller av kraftverket selv. De viser til NVEs hjemmesider hvor man kan få tilgang til mer informasjon angående ledning til kraftverket. <i>Fare for flom og skred</i> – Det opplyses at planområdet ligger innenfor aktsomhetsområde for flom ifølge NVEs temakart, men at det i er utført flomsoneutredning for Glåma på strekningen Alvdal – Tynset, som viser seg at planområdet ikke er flomutsatt ved en 200-årsflom. Deler av området er imidlertid i et lavpunkt. Dette må tas hensyn til i videre planarbeid. NVE viser til sine internettsider for arealplanlegging. Alle nye naturfareutredninger som er bestilt etter 01.01.25 er pliktig å melde inn til NVE i henhold til pbl § 2-4 og forskrift om pliktig innmelding av grunnundersøkelser og naturfareutredninger. Dersom planen berører NVE's saksområder skal NVE ha tilsendt planen ved offentlig ettersyn.	<i>Tas til etterretning.</i> <i>Forespørsel er til modenhetsvurdering hos Statnett.</i> <i>Områdekonsesjonær Klive AS er kontaktet med forespørsel om tilknytning i henhold til mottaksplikt</i> Naturfare – flom er et av temaene som skal vurderes og beskrives jf. Planprogrammet kap. 4. Eventuelle avbøtende tiltak vil fremlegges i planbeskrivelsen. <i>Tas til orientering.</i>
<u>5. Innlandet fylkeskommune</u> Det opplyses om at planprosessen skal gjennomføres i henhold til overordnet lov- og planverk. Fylkeskommunen viser til gjeldene planer for Innlandet fylke, og nye statlige retningslinjer som er vedtatt i 2024. Disse er viktige for arbeidet med å ivareta naturmangfold og tilrettelegge for fornybar energi. Fylkeskommunen minner om at regional plan for samfunnssikkerhet bør ligge til grunn, med tanke på aktsomhetsområde for flom. Det anbefales at konsekvenser av klimagassutslipp utredes i henhold til Miljødirektoratets håndbok. Dette	<i>Tas til orientering.</i> <i>Tas til etterretning.</i>

for å sikre at kunnskaps- og beslutningsgrunnlaget for prosjektet blir så godt og relevant som mulig. <i>Vannmiljø og naturmangfold</i> – Foreslått buffersone på 5m (inkl. kantsoner), rundt våtmark, bør opprettholdes for å ivareta naturmangfoldet på best mulig måte. Anleggsarbeid bør hensynta hekkeperioden til fugleartene i området, for å redusere negativ effekt. Det bør vurderes hvorvidt ledninger kan legges i bakken kontra luftspenn, for å ta hensyn til fugl, og om det er behov for inngjerding av området. <i>Aktsomhetssone flom</i> – Naturfare og klimaendringer er et viktig hensyn i planleggingen av framtidig kraft. Bygging i flomsonen vil øke behovet for flom- og erosjonssikring, noe som vil resultere i økt press på flere inngrep i lokale vannforekomster. Det vil være nødvendig å tilpasse seg hyppigere ekstremværhendelser. <i>Klimagassutslipp</i> – Fylkeskommunen anbefaler at konsekvenser i form av klimagassutslipp (fra arealbruksendringer, anleggsperiode og materialer) utredes i henhold til Miljødirektoratets håndbok, slik at kunnskaps- og beslutningsgrunnlaget for prosjektet blir så godt og relevant som mulig. <i>Kulturarv</i> – Planarbeidet må avklare og gjøre rede for eventuelle kulturminneverdier og hvordan tiltak i henhold til planen vil påvirke disse. Det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner innenfor eller inntil planområdet. LIDAR-målinger viser at det er minst 3 kullmiler og ei kullbrennertuft innenfor plangrensa, men at disse ikke er automatisk freda. Fylkeskommunen ser det ikke som nødvendig å foreta arkeologisk registrering innenfor planområdet. Det må vises til varslingsplikt etter kulturminnelovens §8, andre ledd i planens fellesbestemmelser. <i>Samferdsel</i> – Det forutsettes at det i planarbeidet gjøres tilstrekkelige trafikale og trafiksikkerhetsmessige vurderinger, og at nødvendige tiltak tas inn i reguleringsplanen som rekkefølgekrav. Det opplyses om ÅDT, andel lange kjøretøy, funksjonsklasse og fartsgrense for veiene i tilknytning til planområdet. <i>Adkomst</i> – Det legges til grunn at adkomst til planområdet legges til fv. 2254. Det opplyses også om at det ikke må legges til rette for trafikk på eksisterende adkomst fra fv. 30. Fylkeskommunen ser helst at adkomsten fra fv. 30 stenges. Adkomst fra fylkesveg skal utføres i henhold til gjeldende vegnormal, Statens vegvesens håndbok N100 Veg- og gateutforming.	Utredning av vannmiljø vil bli lagt inn som en del av KU-temaene i Planprogrammet. Planen vil regulere buffersoner rundt/nær våtmarksområder for å sikre disse mot utbygging/tiltak. Behov for inngjerding vil bli vurdert og avklart i planarbeidet. Naturfare – flom er et av temaene som skal konsekvensutredes jf. Planprogrammet kap. 4. Eventuelle avbøtende tiltak vil fremgå av planbeskrivelsen. Planbestemmelsene vil sikre fugle- og dyreliv i hekkeperiodene. <i>Tas til etterretning.</i> <i>Tas til etterretning.</i> Kulturminner er et tema som skal beskrives i planbeskrivelsen. Trafikk er et av temaene som skal vurderes og beskrives i planbeskrivelsen, med evt planbestemmelser. Adkomst til området vil bli regulert fra Fv. 2254. <i>Tas til etterretning.</i>
---	---

Adkomsten bør inngå i reguleringsplanen, og det anbefales at planområdet utvides slik at adkomstpunktet og aktuell del av fv. 2254 inngår i plankartet. Fylkeskommunen skal ha byggeplaner for eventuelle tiltak som berører fylkesvegen oversendt i god tid før gjennomføring, og at tiltak skal avklares med fylkeskommunen før det kan gis igangsettelsestillatelse. Dette må sikres i reguleringsbestemmelsene ved behov. Byggegrense – Fv. 30 har generell byggegrense på 50 meter. Fv. 2254 har generell byggegrense på 15 meter. Planavgrensningen er lagt til en avstand på 20 meter fra fv. 30 og 15 meter fra fv. 2254. Det er viktig at tiltaket ikke gir negativ påvirkning for trafikanter, når det kommer til risiko for blanding langs vegnettet. Ved behov må det gjennomføres tiltak som forhindrer refleksjon og blanding mot fylkesveg. Eventuelle tiltak skal avklares med vegmyndigheten før etablering av solcellemoduler.	Adkomst til området vil inngå i plankartet. <i>Tas til etterretning.</i> Byggegrenser vil bli vurdert og regulert i planen. Avklaring med fylkeskommunen underveis i planarbeidet. Refleksjon fra solpaneler og dets eventuelle påvirkning vil bli vurdert og beskrevet i planbeskrivelsen. <i>Tas til etterretning.</i>
<u>6. Statsforvalteren i Innlandet</u> Statsforvalteren etterspør bakgrunnen for vedtatt arealbruk (idrettsanlegg) i gjeldene arealplan for Telneset. Statsforvalteren mener at temaene som er planlagt utredet i kommende KU dekker deres aktuelle ansvarsområder i det kommende planarbeidet. <i>Naturmangfold</i> – I konsekvensutredningen må tiltakets innvirkninger på fuglelivet knyttet til det gamle grustaket, Glomma-vassdraget og kulturlandskapet rundt tiltaksområdet beskrives og vurderes. Det må også gå fram om det er avbøtende tiltak eller tilpasninger innenfor planområdet som kan gjøres for å unngå eller begrense eventuelle negative effekter. Konsekvensutredningen må belyse eventuelle negative effekter for hjortevilt, som følge av at området stenges med gjerde. Det legges også til grunn at det gjøres vurderinger av Naturmangfoldloven §§ 8-12, og at vurderingene synliggjøres i det videre planarbeidet. Statsforvalteren understreker at evt. flomsikringstiltak må skje innenfor konsesjonsområdet, og ikke utenfor. Buffersonen rundt anleggsområdet, må legges på utsiden av gjerdet slik at det blir en reell buffer med vegetasjon mot det gamle grustaket og Glomma-vassdraget. <i>Landbruk</i> – Statsforvalter forutsetter god tilkomst, for videre drift av tilgrensende dyrka jord og at skogsområder blir en del av kommende utredning.	<i>Tas til orientering.</i> Naturmangfold er et av temaene som skal konsekvensutredes jf. Planprogrammet kap. 4. Naturmangfoldloven §§ 8-12 vil ligge til grunn for utredningen. Eventuelle avbøtende tiltak vil framgå av planbeskrivelsen. <i>Tas til orientering.</i> Buffersonen vil bli regulert i planen. Landbruk er et av temaene som skal utredes jf. Planprogrammet kap. 4. Tilkost til landbruks- og skogsområder vil inngå som en del av utredningen.

Hvis det er grunnlag for det oppfordrer Statsforvalter til å legge til rette for beiting og/eller grasproduksjon innenfor det området som skal inngjerdes. <i>Samfunnssikkerhet</i> – Statsforvalter opplyser at samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige forhold skal ivaretas i detaljreguleringsplanen på grunnlag av risiko- og sårbarhetsanalyse. Det forutsettes at Kommunal- og distriktsdepartementets rundskriv H-5/18-<i>Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling</i> blir lagt til grunn. Risiko- og sårbarhetsanalysen skal utarbeides i tråd med veileder <i>Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging</i>, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 2017. Det forutsettes at føringer gitt i lovverk og forskrifter blir overholdt. Reell flomfare må kartlegges ettersom planområdet er berørt av aktsomhetsområde for flom ved Glomma. Vurderinger som gjelder reell flomfare og eventuelle tiltak må framgå av risiko- og sårbarhetsanalysen. Det skal gjøres rede for hvilket kunnskapsgrunnlag som legges til grunn for planleggingen. Når konsekvensene for klimaendringene vurderes, skal høye alternativer fra nasjonale klimaframskrivninger legges til grunn.	Eventuell beiting vil bli vurdert i planprosessen/-arbeidet. Som del av planprosessen skal det utarbeides ROS-analyse, jfr. Kap. 4.6 i planprogrammet. Naturfare – flom er et av temaene som skal vurderes og beskrives, jf. planprogrammet kap. 4.5 og 4.6. Aktsomhetsområder skal reell-kartlegges. <i>Tas til etterretning.</i>
Naboer, private grunneiere og andre	
<u>7. Ann Brudevoll</u> Elg og hjort holder ikke til i området, ifølge Ann Brudevoll. Det skjer enkelte passeringer, men hjorteviltet passerer helst lenger øst. Dette skyldes trolig en glissen skog, og flere veier internt i området. Brudevoll mener at skogen i planområdet er eldre enn 55 år, den er saktevoksende og i dårlig vekst. Brudevoll mener at «7 trailere med paneler og 5 trailere med annet materiell rett inn fra fv. 30 via Karen Grønn Hagens vei ikke vil påvirker i særlig grad. På denne veien passerer det jo mange flere trailere på en ordinær formiddag.»	<i>Tas til orientering.</i>
<u>8. Per Urseth</u> Innenfor planområdet er det et eksisterende nett av stier, turveier og atkomstveier (vises i vedlagte kartutsnitt). Disse stiene/turveien brukes jevnlig av de som bor på Telneset og av Vingelsinger. Urseth nevner at han stadig møter turgåere i området. Det nevnes også at barmarksesongen er lang i planområdet.	<i>Tas til orientering.</i> Eksisterende landbruksveg, som går gjennom området, er godt kjent for tiltakshaver.

Eksisterende snarveg/landbruksveg gjennom området bør reguleres/bevares slik den er i dag. Det nevnes også at det muligens er opparbeidet hevdsrett knyttet til denne vegen.	<i>Friluftsliv</i> er et av temaene som skal vurderes og beskrives, jf. Planprogrammet.
<u>9. Erling Birger Semmingsen</u> Ved å bygge et solkraftverk bygger en samtidig ned et allerede velfungerende energiproduserende anlegg, bestående av furuskog. Skog gir energiproduksjon uten store investeringer i et evighetsperspektiv, samt binder CO2. Eksisterende skog bør stå i mange år før den hogges. Etablering av et solkraftverk vil være estetisk meget forstyrrende for beboere i nærområdet, og for passerende. Det er usikker lønnsomhet i solkraftproduksjon, noe som tilsier at bygging bør droppes. Semmingsen opplyser at planområdet er leveområde og vinterbeite for elg, hjort og rådyr, samt trekkroute for vilt. Planområdet er en del av vernesonen for Øyan vannverk, som forsyner husstander og gårdsbruk i Tynset og Tolga. Vannverket er også beredskapsanlegg for Telneset vannverk, på østsiden av elva. Anleggene er koblet sammen med nedgravd ledning over Glomma.	<i>Tas til orientering.</i> Landskap og estetikk er et av temaene som skal belyses og beskrives jf. Planprogrammet kap. 4. <i>Tas til orientering.</i>
<u>10. Øyan vannverk Telneset</u> Øyan vannverk er et lokalt vannverk for abonnenter i Øyangrenda på Telneset. Vannverket forsyner vann til abonnenter på vestsiden av Glomma, og er i tillegg reservevannforsyning til Telneset vannverk på østsiden av Glomma. Regler for vannverkets ytre sone: - Terrenginngrep og aktivitetssendringer innenfor områder skal forelegges drikkevannsmyndigheten og konsekvensutredes før det blir gitt tillatelse. - Det er forbud mot etablering av aktivitet som kan forurense jord og grunnvann. - Etablering av avfallsdeponier og laguner er ikke tillatt. - Det er forbud mot lagring av større kvanta av kjemikalier. - All lagring av drivstoff er forbudt. - Det er forbud mot deponering av husholdningsavfall, kloakkslam, silo og annet org. Avfall. - Det er forbud mot uttak av masser, som øker grunnvannets sårbarhet. - Det tillates ikke infiltrasjon i grunnen av avløpsvann og andre hygieniske betenkelige stoffer, med lang nedbrytningstid.	<i>Tas til orientering.</i> <i>Tas til etterretning.</i>

- Det er ikke restriksjoner for bruk av gjødsel og godkjente plantevernmidler, så lenge disse følger normer og retningslinjer. Vannverket har følgende bekymringer/innsigelser: - Vannverket ble ikke kontaktet under planleggingen av solkraftverket, selv om det klart berører vannverkets drift og sikkerhet. - Vannverket er forbauset over at Tynset kommune ikke har varslet vannverket om utbyggingsplanene. - Vannverket er forundret over at Feste ikke har sendt ut oppstartsvarsel, eller svart på tidligere oversendt kart/dokumentasjon. - Vannverket kan ikke godta planene slik de er lagt fram før det er gjort en konsekvensutredning som viser at vannverket ikke risikerer negative konsekvenser av en slik utbygging. - Skog og skogbunn, innen planområdet, fungerer som filteringslag for overflatevann. - Planene vil stenge framkommelighet langs en gammel veg fra Aasenggrenda mot brua. Vegen er mye brukt som turveg. - Skogproduksjonen i området samler i dag solenergi og binder CO2 kostnadsfritt. - Estetisk vil solkraftverket, slik det er plassert, være forstyrrende for naturbildet. - Området er et leveområde (ikke bare for folk) for elg, hjort og rådyr, særlig på vintertid. Andre mindre dyrearter har også sitt leveområde på Telnesmoen. - Få beboere på Telneset har hørt om det planlagte solkraftverket. Her burde hele nærområdet vært informert på en bedre måte. Det opplyses også om at dokumentasjon og kart vedrørende Beskyttelsesplanen for Øyan Vannverk kan leveres hvis ønskelig.	<i>Tas til orientering.</i> Det vil bli avholdt informasjonsmøte for berørte parter og andre interesserte i løpet av planprosessen, jf. planprogrammet kap. 5.1.
---	--

Tolga 29.04.2025

SR/AØR Feste Landskap Arkitektur NordØst as